

Yayına Geliş Tarihi: 05/01/2024
Yayına Kabul Tarihi: 10/10/2024
Online Yayın Tarihi: 29/12/2024

Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik
Araştırmalar Dergisi
Cilt:8, Sayı:3 Yıl:2024, Sayfa: 176-200
ISSN: 2587-2206

ARAŞTIRMA MAKALESİ/RESEARCH ARTICLE

İŞ YAŞAM DENGESİ ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Sibel TAŞKIN¹

Özet

Bibliyometrik araştırmalar, çalışılacak konunun belirli süreçlerde gözden geçirilmesi açısından inceleyecek araştırmacıya ve o konuyu ileride inceleyecek araştırmacılara fayda sağlayacaktır. Çalışmamızda, YÖK ulusal tez merkezinde alınan bilgiler doğrultusunda iş yaşam dengesine ilişkin lisansüstü tezler incelenmiştir. Yöntem olarak bibliyometrik analiz tercih edilerek, "iş yaşam denge" ve "iş hayat denge" anahtar kelimelerini tez başlığında bulunduran lisansüstü tezler analiz edilmiştir. Bazı lisansüstü tezlerde "iş yaşam denge(si) bazılarında ise iş yaşam denge(leri)" şeklindeki kullanımdan ötürü "iş yaşam denge" ve İngilizce literatürde "work life balance" kullanımının Türkçe literatürde "iş yaşam denge" ya da "iş hayat denge" şeklinde kullanılabilir olması nedeniyle sonuç olarak "iş yaşam/hayat denge" anahtar kelimeleri ile arama yapılması tercih edilmiştir. Çalışma sonucunda 2007-2023 yılları arasında bu konu ile ilgili 158 lisansüstü tez tespit edilmiştir. Çalışmanın amacı iş yaşam dengesine yönelik lisansüstü tezlerin bibliyometrik araştırmadan elde edilen sonuçlar kapsamında analizidir.

Anahtar Kelimeler: İş Yaşam/Hayat Dengesi, Bibliyometri

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GRADUATE THESIS ON WORK-LIFE BALANCE

Abstract

Bibliometric research will benefit the researcher and the researchers who will examine the subject in the future in terms of reviewing the subject to be studied in certain processes. In our study, postgraduate theses on work-life balance were examined in line with the information received at the YÖK national thesis center. By choosing bibliometric analysis as the method, postgraduate theses containing the keywords "work life balance" and "work

¹ Doktora Öğrencisi, Trakya Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, E- mail: sibeltaskin@trakya.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3308-0417

Atf/Citation: Taşkın S., (2024). İş Yaşam Dengesi Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 8(3), 176-200.

life balance" in the thesis title were analyzed. The use of "work life balance" in the English literature and "work life balance" in the English literature due to the usage as "work life balance(s)" in some postgraduate theses and "work life balance(s)" in others is called "work life balance" or "work life balance(s)" in Turkish literature. As a result, it was preferred to search with the keywords "work-life/life balance". As a result of the study, 158 postgraduate theses on this subject were identified between the years 2007-2023. The aim of the study is to analyze the postgraduate theses on work-life balance within the scope of the results obtained from the bibliometric research.

Keywords: Work-Life Balance, Bibliometrics

GİRİŞ

Türkiye’de iş yaşam dengesi alanındaki akademik çalışmaların geçtiğimiz on beş yıllık gibi çok yeni bir süreçte başladığı görülmektedir. Belirtilen yıllarda yapılan çalışmalarda ilk çalışmaların genellikle alan araştırması şeklinde ele alındığı görülmektedir. Günümüze doğru ise iş yaşam dengesi ve esnek çalışma, iş yaşam dengesi ve kuşaklar, iş yaşam dengesi ve refah devleti ve son olarak da pandemi sonrası iş yaşam dengesi bu alanda akademisyenlerin gösterdiği ilgiyle birlikte giderek artış göstermektedir. Şüphesiz ki günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler, iş yaşamının gözle görülür değişimlerden geçmesi Covid-19 gibi salgınların iş hayatında yarattığı olumsuzlukların bertaraf edilmesinin gerekliliği bu alandaki çalışmaların artmasına neden olmuştur. Yapılan lisansüstü çalışmalarda da bu eğilim görülmektedir. İş yaşam dengesine yönelik araştırmaların artışı ve çeşitliliği bu alandaki sorunların çözümüne yönelik gelişimleri görebilmek açısından da anlamlıdır.

İş yaşam dengesi alanındaki tezlerin genellikle işletme, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, turizm, eğitim ve öğretim, kamu yönetimi, psikoloji ve sosyoloji disiplinlerince ele alındığı görülmektedir. Bu durum iş yaşam dengesi konusunun interdisipliner yaklaşımlarla ele alınabileceği anlamına gelmektedir. Bu çerçevede çalışma kapsamında ele alınan bibliyometrik analiz alanların birlikte çalışmasının da yararlı olacağını ortaya koymaktadır. İş yaşam dengesine dair bibliyometrik bir analizle Türkçe literatürdeki eksikliklerin fark edilmesi açısından iş yaşam dengesine yönelik yapılacak araştırmalarda faydalı olacağı öngörülmektedir.

Bu çalışma kapsamında öncelikle iş yaşam dengesi kavramı ele alınmıştır. Daha sonra çalışmanın yöntemini oluşturan Bibliyometri açıklanmıştır. YÖK Veri tabanında Bibliyometrik Tezler başlığına yer verilmiştir ve Yöntem açıklanmıştır. Yöntem başlığı Araştırma Yaklaşımı ve Bulgular alt başlıklarına ayrılmıştır. Bulgular başlığının altında on beş grafiğe yer verilmiştir. Son olarak da sonuç ve öneriler yer almaktadır.

1.İŞ YAŞAM DENGESİ KAVRAMI

Aycan, Eskin ve Yavuz (2007), dilimizde denge kavramını anlatabilecek diğer bir kelimenin ahenk olduğunu belirtmişlerdir. Onlara göre bu ahenk “*hayat dengesi*” nin iş, aile ve kişisel alanlarda eş zamanlı olarak tatminidir. Literatürde iş yaşam dengesi kavramı genellikle “*denge*” kelimesiyle anılmaktadır. İş-yaşam genellikle bir kişinin hayat alanlarından olan “*iş ve yaşam*” veya “*iş ve aile*” arasındaki ikilemini temsil etmek için kullanılmaktadır. İş-yaşam literatüründe kullanılan denge; temel olarak duygusal, ruhsal, fiziksel ve gelişimsel bileşenlerden oluşan inançları, düşler ve deneyimleri dikkate alan bir yaşamı tanımladığı belirtilmektedir. Ancak, araştırmacıların iş-yaşam alanı genellikle “*denge*” terimiyle mücadele içindedir, çünkü iş ve yaşamın eşit dağılımı, insanların hayatlarının bu iki yönü arasında eşit bir ayırım olmalı düşüncesiyle mücadele etmesine neden olmaktadır. Bailey’e göre de denge yerine “*entegrasyon*” (integration) veya “*dokuma*” (weaving) terimleri daha uygundur (Bailey, 2005: 2). Demek oluyor ki iş-yaşam dengesi, tüm bu kavramların kesiştiği iş ve iş dışı alanların insan yaşamına ne ölçüde dâhil olduğunu anlama ve kimi zaman kayan dengeyi bulma çabasını anlatmaktadır. Literatürde de kavramsal olarak yaygın kullanımının “*iş-yaşam dengesi*” olduğu görülmekle birlikte endüstri ilişkileri, sosyal politika, psikoloji, işletme, sosyoloji gibi farklı disiplinlerce ele alınmasından da kaynaklı olarak iş-yaşam dengesi kavramı tartışmaya açık ve karmaşık gözükmektedir.

Öte yandan yürütülen tartışmalar açısından iş yaşam çatışması, iş yaşam uzlaşması, iş aile dengesi ve iş aile çatışması kavramlarına bakmak da anlamlı olacaktır. Bazı yazarlara göre iş-yaşam ve iş-aile kavramlarını aynı teorik çerçeve içinde analiz etmek doğru olmayacaktır. Yazarlar, iş yaşam kavramının ücretli işi azaltma düşüncesine karşılık geleceğini savunmaktadır. Yazarlar, iş aile kavramının kullanımıyla ise çalışanın ailesine bakmak için işyerinde daha az zaman harcaması ihtiyacının gündeme geldiğini ifade etmektedir. Aynı zamanda iş yaşam dengesi bireyselliğe daha fazla vurgu yapmaktadır (Caracciolo di Torella ve Masselot, 2010: 4-5). Zedeck de çalışmada iş aileyi etkiler mi?, aile işten etkilenir mi? ve iş ve aile birbirini etkiler mi? sorularına literatürde sıkça yanıt arandığını belirtmiştir (Zedeck, 1987).

İş-yaşam eklemlenmesi ya da uzlaştırması kavramının kullanıldığı ilgili çalışmalarda, çalışma ile yaşamı zıtlastırıldığı için denge kavramının eleştirildiği görülmektedir. Crompton ve Brockman (2006), “iş-yaşam eklemlenmesi” kavramının denge fikrinden daha tarafsız ve daha uygun olduğunu ileri sürmüşlerdir (Lewis, 2009: 15). Öte yandan çalışma sosyolojisi araştırmacılarınca iş-yaşam eklemlenmesinin bir göstergesi olan iş-aile

dengesi zaten kadın ve erkek işlerinin birçok sosyolojisini çizmektedir. Örneğin Feldberg ve Glen' göre (1979) bir erkeğin ücretli işi onun sadece işgücü piyasasındaki davranışını değil aynı zamanda yaşamını, topluluktaki etkisini ve kimliğini açıklamaktadır (Strangleman ve Warren, 2015: 36-37).

Lockwood (2003:3), "iş ve aile alanlarının sorumlulukları arasındaki itme ve çekme kuvveti iş aile çatışmasını meydana getirir" tanımını yapmıştır. Endüstrileşmenin ilk dönemlerinde "ayrı dünyalar" modeli ortaya atılmış ve iş ve aile taleplerinin çatışmasında bireyin yaşadığı sorunların daha ziyade kadının sorunu olduğu kabul edilmiştir. Kadının ücretli çalışan olması halinde iş aile dengesinin sağlanamayacağı savunulmuştur. Bu yaklaşıma göre erkek "ekmeği kazanan rolü"nü üstlenmelidir (Kapız, 2002: 143). Değişen sosyal dinamikler zamanla iş ve aile dengesini yalnızca kadınların meselesi olmaktan çıkarmış ve erkekleri de etkisi altına alan bir konuma getirmiştir (Clark, 2000' den akt.; Aycan vd., 2007: 31). Bu noktada iş yaşam çatışmasının kapsama alanı artmıştır.

Literatürde, kişilerin iş ve aile dengesini kuramaması iş ve aile çatışması olarak ifade edilmektedir (Aycan vd., 2007:30). Bazı yazarlara göre iş ve aile mutlaka çatışma içinde bulunması gereken iki yaşam alanı değildir. İş ve aile alanlarının birinde yaşanan olumlu ortamın, diğer alanda da olumlu yansımalarının görülmesi mümkündür (Edwards ve Rothbard'dan akt.; Aycan vd., 2007: 31).

"İş-yaşam dengesi" terimi günlük hayatta ilk kez 1986'da kullanılmaya başlanmıştır. Buna göre kişinin hem işinin hem de kişisel yaşamının eşitlendiği dengede olma durumu ifade etmektedir (<https://wordspy.com/index.php?word=work-life-balance>). Ancak iş-yaşam programlarının öyküsü II. Dünya Savaşından dahi önce 1930'lara uzanmaktadır. W.K. Kellogg Company isimli şirket, çalışanların moral ve verimliliğini arttırmak için, geleneksel üç günlük sekiz saatin yerini alacak şekilde dört altı saatlik vardiyalar uygulamıştır. 1980'lerde ve 1990'larda şirketlerin sunduğu iş-yaşam programları temel olarak kadınları ve çocukları destekleme çabasında olmuştur.

İş-yaşam dengesine dayanak oluşturabilecek yaklaşımların çerçevesine baktığımızda işlevselci, çatışmacı ve mikro yaklaşımlar şeklinde özetlenebilmektedir. Bu yaklaşımlardan işlevselci yaklaşıma göre iş ve iş dışı alanlar arasında birbirine etki edecek motivasyonu sağlamak açısından; çatışmacı yaklaşım, alanlar arasında aynı anda var olabilmeyen olanağı açısından; mikro yaklaşıma göre ise iş ve iş dışı alanların sadece geçmişten günümüze değil bunun yanı sıra toplumdaki farklı birey ya da gruplar

İş Yaşam Dengesi Üzerine... The Meric Journal Cilt:8, Sayı:3, Yıl:2024
arasındaki değişimi göstermesi açısından değerlendirmektedir (Alix, 1995'den akt.; Güzel, 2008: 34).

İş yaşam dengesi ile ilgili literatürde yer alan kuramsal yaklaşımları özetlemek gerekirse bölünme kuramı alanlar arası kesin bir ayrımı vurgulamaktadır (Guest, 2002; Elizur, 1991). Taşma (yayıma) kuramı iki alanın birbirini etkilediğini savunmaktadır (Guest, 2002; Staines, 1980; Zedeck, 1987; Elizur, 1991; Edwards ve Rothbard, 2000). Telafi kuramı, iki alandaki eksikliklerin birbirini telafisinin gerektiğini öne sürmektedir (Guest, 2002; Elizur, 1991). Araçsal model, bir alanın kazanımlarının ötekine etki edebileceğini ifade etmektedir (Guest, 2002; Zedeck, 1987). Çatışma kuramı, bir alandaki memnuniyetin diğer alanda fedakârlıkla sürdürülebileceğini savunmaktadır (Zedeck, 1987). Uygunluk kuramı ise, iş ve iş dışındaki rollerin etkileşim içinde olduğunu fakat öznel durumlardan etkilendiğini savunmaktadır (Morf, 1989; Küçükusta, 2007). Son olarak bahsi geçen, Sınır kuramı, iki alan arasında geçişlerle sınırları aşarak yaşamın şekillendirilebileceğini iddia etmektedir (Clark, 2000; Kapız, 2002).

2.BİBLİYOMETRİ

Bibliyometrik çalışmaların geçmişinin 1890'lara dayandığı bilinmektedir. Sengupta, 1896'da yayımlanan "*Theory of the National and International Bibliography*" adlı çalışmanın ilk bibliyometrik çalışma olma özelliğini taşıdığını ifade etmektedir (Sengupta, 1992: 75). Pritchard (1969) "*Statistical Bibliography or Bibliometrics*" çalışmasını yayımlamıştır. Bu çalışma da günümüz bibliyometrik çalışmalarına kaynaklık etmektedir (Pritchard, 1969:347'den akt.; Çelikkaya, 2018:15).

E. Wyndham Hulme 1922'de bibliyografyayı ilk kez tanımlayan kişi olarak bilirse de "*istatistiksel bibliyografya*" diye adlandırdığı yöntemin fazla tercih edilmemesi üzerine kullanılmadığını belirten Pritchard'ın (1969: 348-349), önerdiği "*bibliyometri*" terimini ile kullanımının yaygınlık kazandığı bilinmektedir (Pritchard 1969: 348'den akt.; İnceoğlu, 2014:33). Pritchard'ın tanımıyla kitaplar ve diğer haberleşme araçlarının matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle uygulanması bibliyometriyi ifade etmektedir. Diyebiliriz ki, bir konu hakkındaki literatürün bilimsel yöntemle taranması konuyu çalışacak akademisyenin çalışmasını sistematikleşmesini sağlamaktadır. Özinoğlu'nun 1970 yılında yapmış olduğu Growth in Turkish Positive Basic Sciences, 1933-1966 adlı çalışmasının bibliyometri alanında Türkçe literatürde ilk olma özelliğine kaynaklık ettiği görülmektedir (Çelikkaya ve Demirgil, 2019:748).

3.YÖK VERİTABANINDA BİBLİYOMETRİK TEZLER

Tablo 1’de YÖK Ulusal Tez Merkezinde yapılan tarama sonucunda ulaşılan tez adında lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik çalışma yapıldığını belirten lisansüstü tez çalışmalarına yer verilmiştir. Yapılana çalışmaların İş yaşam dengesinin akademik çevrelerce araştırılması Türkçe Literatür açısından çok da eski değildir. Günümüzde iş yaşam dengesine yönelik araştırmalar multidisipliner olarak sürdürülmektedir. Konuya ilişkin araştırmaların giderek artmasının yanı sıra konunun bibliyometrik incelenmesi ile de gelişimine katkı sunulacaktır.

Tablo 1. Türkiye’de Bibliyometrik Analiz ile Lisansüstü Tezlerin İncelendiği Tezler

Yazar	Yıl	Tür	Konu	İçerik
Erdoğan	2023	Yüksek Lisans	Pazarlama iletişimi üzerine yayınlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilmesi	33 doktora, 130 yüksek lisans olmak üzere toplamda 163 lisansüstü çalışma
Doğan Mevlüt	2022	Yüksek Lisans	Türkiye’de gerçekleştirilen ters yüz edilmiş sınıfa yönelik tez çalışmalarına ilişkin mevcut durumun ortaya koyulması	112 yüksek lisans tezi (doktora yok)
Doğan Ö.Faruk	2022	Yüksek Lisans	“Gazetecilik” alanında yapılmış, 1985-2020 yılları arasındaki toplam 2424 adet lisansüstü tez çalışması	1957 yüksek lisans tezi, 466 doktora tezi ve 1 sanatta yeterlilik tezi
Saygı	2022	Yüksek Lisans	Türkiye’de nöropazarlama alanında yazılmış olan tezlerin bibliyometrik analiz ile incelenmesi	134 adet tez çalışması bulunmakta ve 105 yüksek lisans, 29 doktora tezinden oluşmaktadır
Karakullukçu	2022	Yüksek Lisans	Aile Hekimliği Anabilim Dalları ve Klinikleri’nde 2000-2020 yılları arasında yapılan tıpta uzmanlık tez çalışmalarının bibliyometrik analizi yapılması amaçlanmıştır	1628 tez incelenmiştir
Titiz	2021	Yüksek Lisans	Çalışma ile yönetim ve organizasyon alanında yazılmış YÖKTEZ veri tabanından 1984-2021 yılları arasında yazılmış 375 adet lisansüstü tezler çalışılmıştır	281 yüksek lisans ve 94 doktora tezi

Öztürkel	2021	Yüksek Lisans	Çalışma Türkiye’de afet yönetimi, afet lojistiği ve insani yardım lojistiği alanında yazılmış tezleri bibliyometrik olarak incelemektedir	332 çalışma içinde Yüksek Lisans 265, Doktora 64, Sanatta Yeterlilik 1, Tıpta Uzmanlık 2 olarak tespit edilmiştir
Çalışkan	2021	Yüksek Lisans	1985-2020 yılları arasında Türkiye’de gerçekleştirilen çeviri konulu lisansüstü tezlerin çeşitli parametreler çerçevesinde bibliyometrik ve tematik bir incelemesi	656’sı yüksek lisans, 157’si doktora ve 1’i sanatta yeterlilik olmak üzere toplam 814 tez araştırma
Yıldırım	2021	Yüksek Lisans	1984 – 2020 yılları arasında iktisat alanında yazılan doktora tezleri çeşitli parametreler doğrultusunda incelenmiştir	1955 adet doktora tezi
Çınar	2021	Yüksek Lisans	2000-2020 yılları arasında Türkiye’de yapılan lisansüstü tez çalışmalarının (yüksek lisans/doktora) bibliyometrik analizle incelenmesi	183 adet Yüksek Lisans Tezi ve 84 adet Doktora Tezi olmak üzere toplamda 267 adet Lisansüstü tez değerlendirilmiştir.
Kurt	2019	Yüksek Lisans	YÖK Ulusal Tez veritabanından 1978-2018 yılları arasında kentleşme ve çevre sorunları başlıklarında çalışılan yüksek lisans ve doktora tezlerini çeşitli parametreler doğrultusunda bibliyometrik olarak analiz etmek	Tez çalışmasında 2018 yılı sonu itibarıyla Türkiye’de çevre sorunları başlığı altında 214 lisansüstü tezdən 36’ sının doktora tezi, 178’inin yüksek lisans tez olduğu belirlenmiştir. Kentleşme başlığında ise 276 lisansüstü tezdən 63’ünün doktora tezi, 213’ünün yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir.
Aksaray	2019	Yüksek Lisans	YÖK Ulusal Tez veritabanında tez adı aramasında “Müzik” kelimesi yer alan 1952 adet tez incelemeye tabi tutulmuştur.	1952 tezdən 1555’ i yüksek lisans, 1867’sinin ise tek danışmanlı olduğu belirlenmiştir.

Çıkrık	2018	Yüksek Lisans	2000-2017 referans alınarak YÖK veritabanında kayıtlı turizmin etkileri konusunda yerel halkın tutum ve algılamaların ortaya konduğu 85 lisansüstü tez incelenmiştir.	72 yüksek lisans, 13 doktora tezi belirlenmiştir.
--------	------	---------------	---	---

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi: 15.07.2023.

4. YÖNTEM

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi dizinlerinde bulunan “iş yaşam/hayat dengesi” konulu lisansüstü tezleri araştırmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaçla lisansüstü tezlerin incelenmesinde bibliyometriden yararlanılmıştır. Tezlere dair veriler Temmuz 2023’te Ulusal Tez Merkezi web sitesinden edinilmiştir. Araştırma sonucunda “iş yaşam/hayat dengesi” anahtar kelimelerine tez başlığı içinde yer veren 158 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Ulaşılan çalışmaların büyük kısmı erişime açıktır. Çalışmada 2007-2023 yılları arasına ait 61 Farklı üniversitenin Sosyal Bilimler, Eğitim Bilimleri, Lisansüstü Programlar, Nüfus Etütleri, Lisansüstü Eğitim, Sağlık Bilimleri, İşletme ve Fen Bilimleri Enstitülerine ait lisansüstü tezler yer almaktadır. Elde edilen bulgular derlenmiştir.

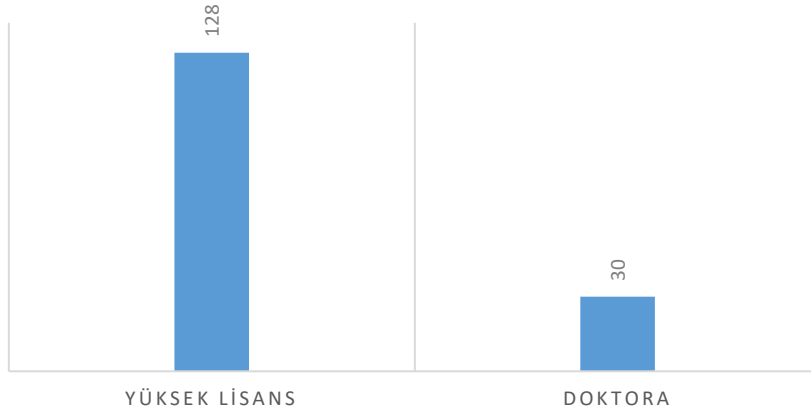
4.1. Araştırma Yaklaşımı

- 1- “İş yaşam/hayat denge” üzerine olan lisansüstü tezlerin türlere göre dağılımı nedir?
- 2- “İş Yaşam Denge” ve “İş Hayat Denge” kelimelerinin başlıklarında yer aldığı lisansüstü tezlerin türlere göre dağılımı nedir?
- 3- İş yaşam/hayat dengesi üzerine olan tezler hangi enstitü bünyesinde hazırlanmıştır?
- 4- İş yaşam/hayat dengesi üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin türlerine göre yazım dilleri nedir?
- 5- İş yaşam/hayat dengesi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nedir?
- 6- İş yaşam/hayat dengesi yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 7- İş yaşam/hayat dengesi alanında hazırlanan doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı nedir?
- 8- İş yaşam/hayat dengesi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı nedir?

- 9- İş yaşam/hayat dengesi lisansüstü tez danışman ünvan durumu nedir?
- 10- İş yaşam/hayat dengesi lisansüstü tezlerinin yazarlarının cinsiyetlerine göre dağılımı nedir?
- 11- İş yaşam/hayat dengesi lisansüstü tezlerinin sayfaları hangi aralıklarda dağılmıştır?
- 12- İş yaşam/hayat dengesi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerde tercih edilen araştırma yöntemi nedir?
- 13- İş yaşam/hayat dengesi lisansüstü tezlerinin anabilim dallarına göre sıralaması nasıl gerçekleşmiştir?
- 14- İş yaşam/hayat dengesi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin danışmanlık sayısı dağılımı nedir?

4. 2. Bulgular

2007-2023 yılları arasında “iş yaşam/hayat denge” anahtar kelimeleri ile araştırılan lisansüstü tezlere ait bulgular aşağıda grafik çizimleri ile gösterilmiştir.

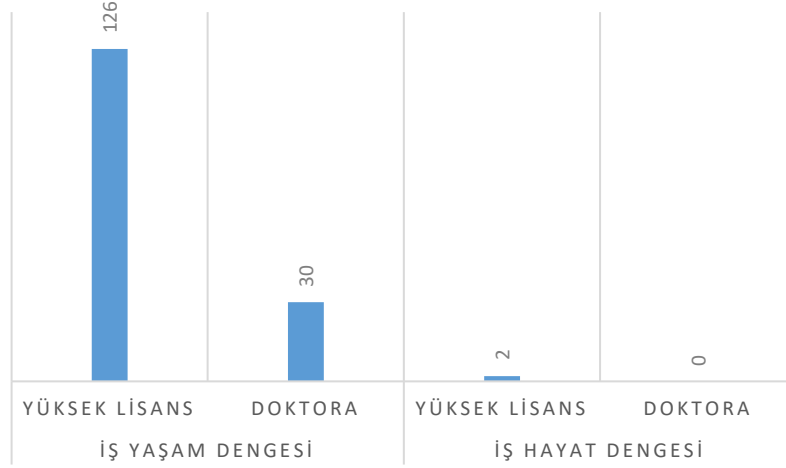

Grafik 1. “İş Yaşam/Hayat Dengesi” Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Türlerinin Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Çalışma kapsamında “iş yaşam/hayat denge” anahtar kelimeleri ile arama yapılan Tez isimlerinin 158 adet lisansüstü tez tespit edilmiştir. Söz konusu tezlerin 128’i yüksek lisans iken 30’u doktora türündedir. Bu alandaki

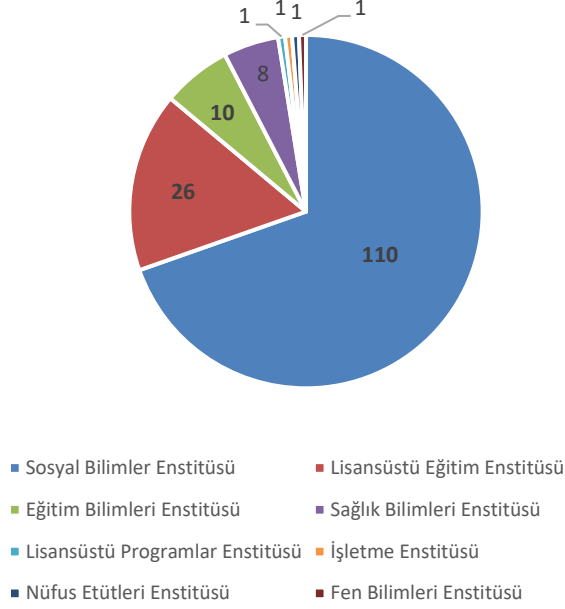
tezlerde yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarının dört katı kadar fazla tercih edildiği görülmektedir.

Grafik 2. “İş Yaşam Denge” ve “İş Hayat Denge” Kelimelerinin Başlıklarında Yer Aldığı Lisansüstü Tezlerin Türlerinin Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

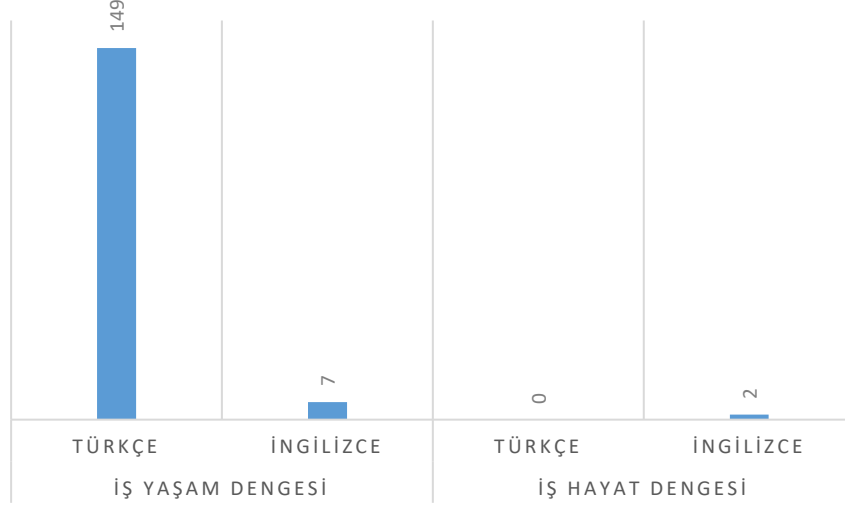
Grafik 2’de tez başlığında “*iş yaşam dengesi*” ve “*iş hayat dengesi*” kelimeleri yer alan çalışmalar yüksek lisans ve doktora olmak üzere gösterilmektedir. YÖK Ulusal Tez verilerinden elde edilen bulgular sonucunda “*iş yaşam dengesi*” kelimelerinin bulunduğu çalışmaların “*iş hayat dengesi*” kelimelerinin bulunduğu çalışmalara kıyasla çok daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bu ikircikli durum, İngilizce literatürde “*work life balance*” kelimeleri ile çalışılan bu alanın Türkçe literatürdeki özgün çalışmalarda “*iş yaşam dengesi*” kelimeleri ile tercih edilmesi iken İngilizce yazılmış tezlerden çeviri yapıldığında “*iş hayat denge*” kelimelerinin tercih edilmesi ile ortaya çıkmaktadır.

Grafik 3. Tezlerin Hazırlandıkları Enstitülere Göre Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

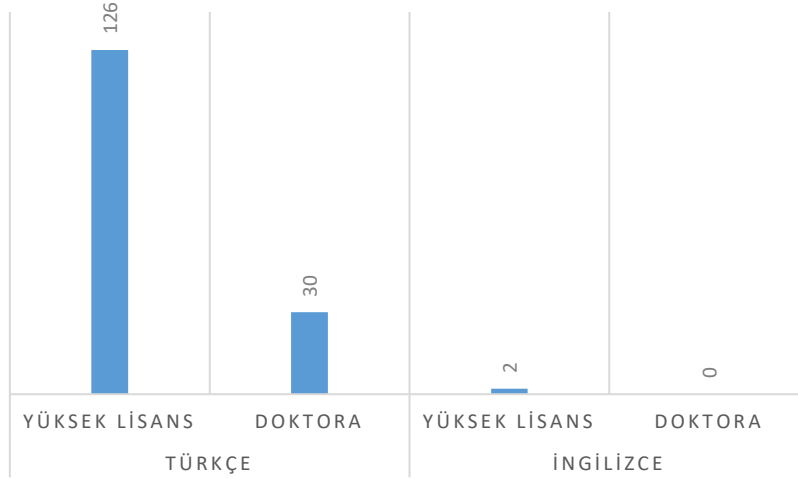
Grafik 3’de “iş yaşam/hayat denge” başlıklarını içeren lisansüstü tezlerin hazırlandıkları enstitülere göre dağılımına yer verilmektedir. 110 tez Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırlanarak en fazla tercih edilen enstitü olmuştur. Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yer alan İşletme ve Çalışma Ekonomisi Anabilim dallarınca tercih edilmesi bu sonuçta etken olmuştur. Diğer yandan Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yer alan Hemşirelik ve Eğitim Bilimleri Anabilim dallarının da bu alanda sıkça çalışmayı tercih ettikleri görülmektedir.

Grafik 4. İlgili Alanlarda Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı

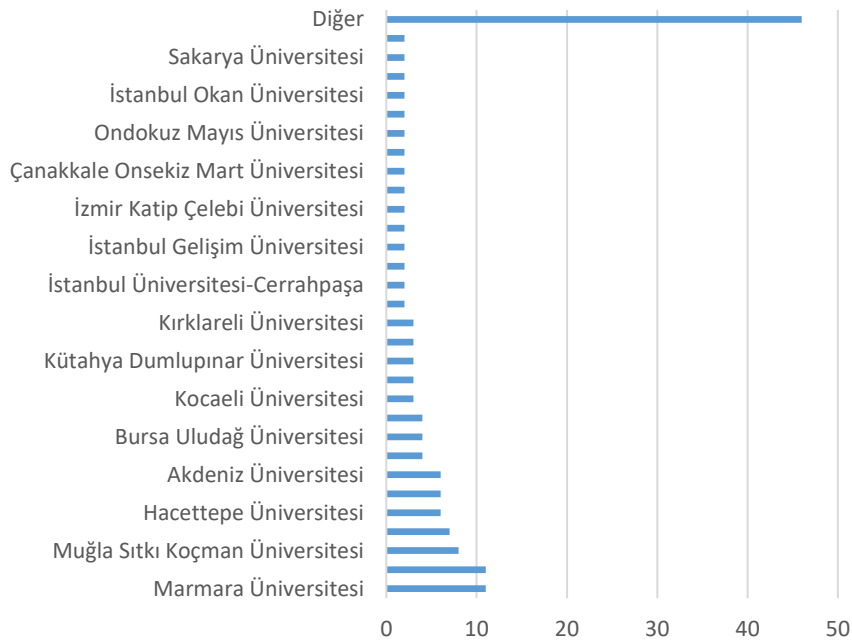
Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Grafik 4’te yazım dillerine göre lisans üstü tezler yer almaktadır. “İş yaşam dengesi” kelimelerinin yer aldığı tezler büyük bir orandadır. Ancak İngilizce yazılmış olan iki yüksek lisans tezinin “iş hayat denge” kelimelerinin YÖK veri tabanında aranması sonucunda ulaşıldığı görülmektedir.

Grafik 5. “İş Yaşam/Hayat Denge” üzerine Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Yazım Dilleri

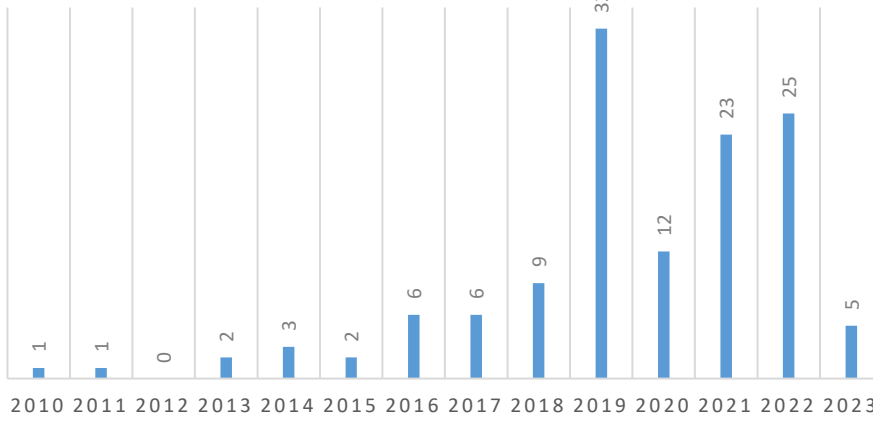
“İş yaşam denge” konulu yüksek lisans tezlerinin 126’sı Türkçe hazırlanmıştır, doktora tezlerinin ise 30’ u Türkçe dilindedir. “İş hayat denge” konulu doktora tezine rastlanmazken sadece 2 yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Yukarıdaki Grafik 2’de de açıklandığı üzere İngilizce literatürde “work life balance” kelimelerinin Türkçe çevirisinin “iş hayat denge” kelimeleri ile yapılması bu durumun sebebidir. Yapılan taramada gözden kaçırılabilmesi mümkündür.

Grafik 6. “İş Yaşam/Hayat Denge” Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

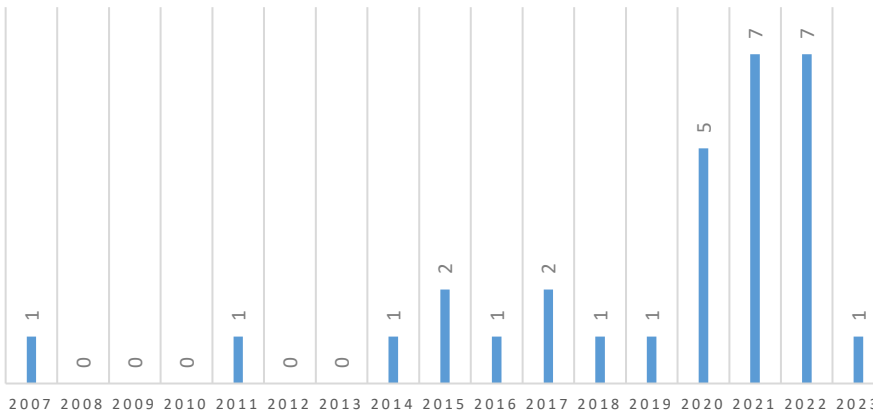
İş Yaşam/Hayat Denge başlıklı lisansüstü tezler incelendiğinde tezlerin Marmara ve İstanbul Üniversitelerinde 11 adet olduğu görülmektedir. Bunun yanında 158 lisansüstü tez bulunurken bunlardan 46’sı farklı üniversitelerde çalışılmış ve Grafik 6’da da diğer ifadesiyle gösterilmiştir.

Grafik 7. Yüksek Lisans Tezlerinin Yıllara Göre Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

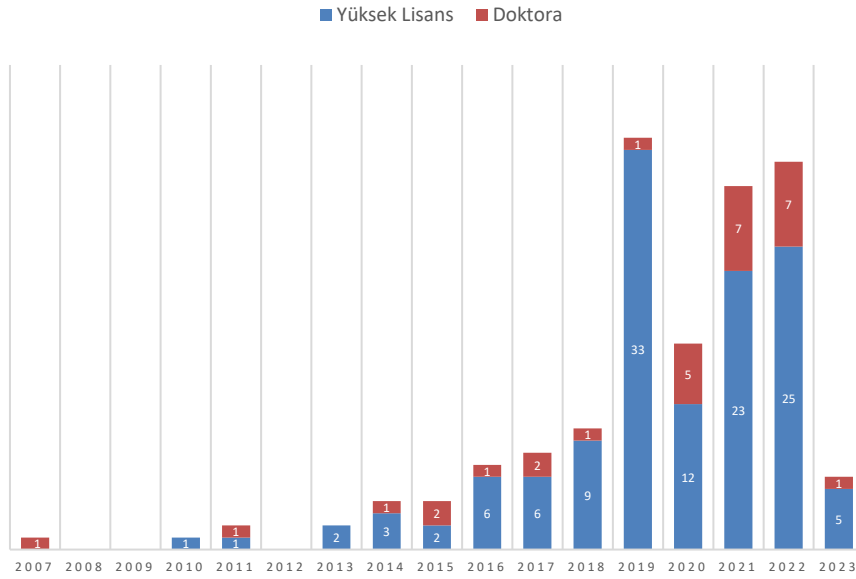
Yıllara göre Yüksek lisans tezlerinin gösterildiği grafikte ise 2015 yılından sonra yükseliş olduğu görülmektedir. Çalışmanın giriş bölümünde de belirtildiği üzere, bu yükselişin yaşanmasında günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler, iş yaşamının gözle görülür değişimlerden geçmesi, Covid-19 gibi salgınların iş hayatında yarattığı olumsuzlukların bertaraf edilmesinin gerekliliği bu alandaki çalışmaların son yıllarda artışına neden olmuştur. Yapılan lisansüstü çalışmalarda da bu eğilim görülmektedir.

Grafik 8. Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Grafik 8’ de “iş yaşam/hayat denge” kelimelerine tez adında yer veren doktora çalışmalarının yıllara göre dağılımı gösterilmektedir. Doktora tezlerinde de 2015 yılından sonra yaşanan bir gelişme ve geçtiğimiz 2 yılda da yükseliş gözlemlenmektedir.

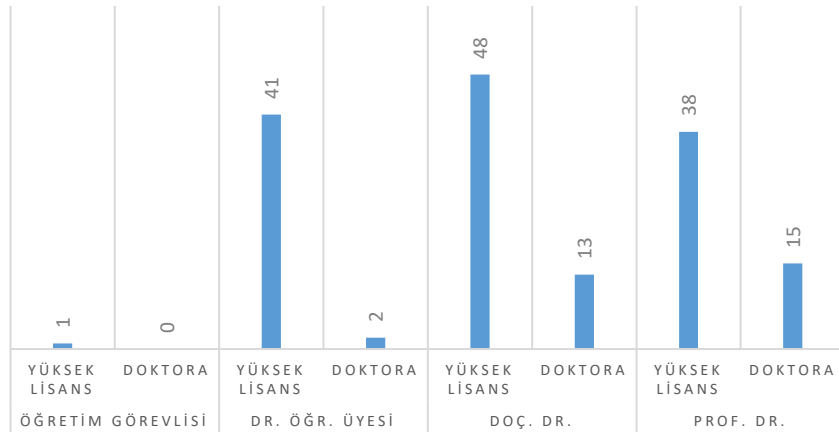

Grafik 9. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Grafik 9’da yıllara göre lisansüstü tezlerin analizi yer almaktadır. Esasen YÖK Ulusal Tez Merkezi tarafından ilk kez 2006 yılında elektronik ortamda tez kabulüne başlanmış ve o yıl öncesi tezler de ulaşılabildiği ölçüde elektronik ortama aktarılmıştır. Bu bağlamda veri tabanında yapılan ilk çalışmanın da 2007 yılında olduğu görülmektedir. Ancak bu alandaki çalışmalar 2010 hatta 2015 yıllarından sonra akademisyenlerce ilgi görmüştür. Yaşanan artış bu yıllardan sonra internetin yaygınlaşması ile açıklanabileceği gibi “iş yaşam/hayat denge” alanının son yıllarda yaşanan global gelişmelerden etkilenen bir alan olması ve akademisyenlerce yeni yeni ilgi görmeye başlaması ile açıklanabilmektedir. İş yaşam dengesi ve esnek çalışma, iş yaşam dengesi ve kuşaklar, iş yaşam dengesi ve refah devleti ve son olarak da pandemi sonrası iş yaşam dengesi bu alanda akademisyenlerin gösterdiği ilgiyle birlikte giderek artış göstermektedir. Özellikle 2019 yılında

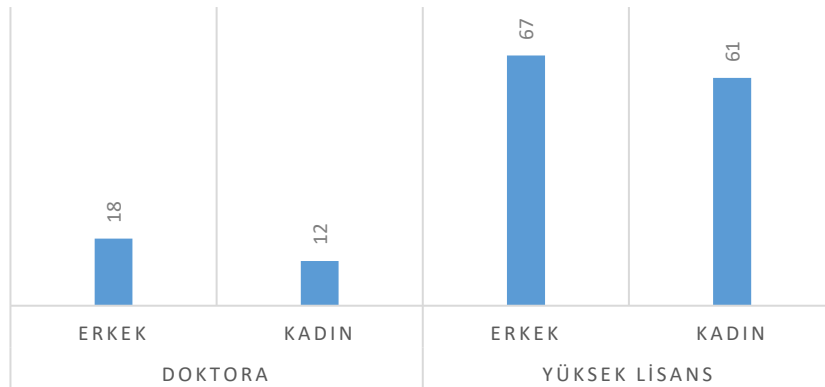
Çin’de patlak veren ve 2020 yılında da ülkemizde ilk vakanın görüldüğü Covid-19 pandemisi ile birlikte 2021 yılından itibaren iş yaşam denge alanının pandemi ile birlikte çalışıldığına sıkça rastlanmaktadır. Bu tarihten itibaren tez adında iş yaşam denge kelimeleriyle birlikte Covid ve pandemi kelimeleri de yer almaktadır. Bu durum Covid-19 pandemisinin iş yaşam dengesi çalışmalarının artışına olan etkisini göstermektedir. Türkçe literatürde bu alanda eksiklik olduğu düşünülmesi de çalışmaların artışında etkili olmuştur.

Grafik 10. Lisansüstü Tez Danışman Unvanı Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

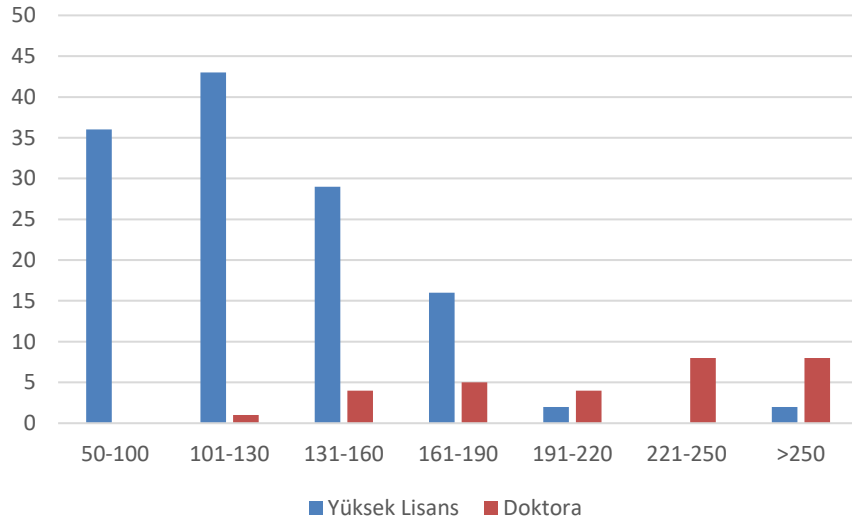
Danışman ünvanı dağılımı açısından Doktor Öğretim Üyesi, Doçent ve Profesörler arasında dengeli bir dağılım gözlemlenmektedir. Her iki tez türündeki danışman ünvanlarının dağılımı açısından Doçent ünvanlı tez danışmanlarının daha yüksek sayıda tez danışmanlığı yürüttüğü görülmektedir.

Grafik 11. Lisansüstü Tez Yazarlarının Cinsiyet Analizi

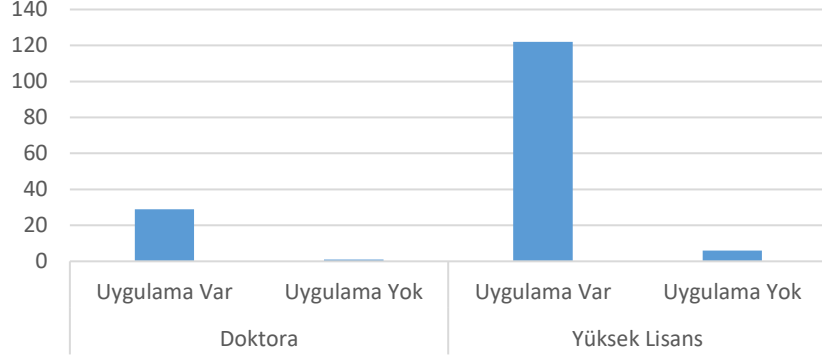
Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Grafik 11’ de “iş yaşam/hayat denge” başlıkları ile hazırlanan lisansüstü tezlerin hazırlanışında cinsiyetler açısından tez hazırlayanların kadın ve erkek olmak üzere dengeli sayıda dağıldıkları görülmektedir. Yüksek lisans tezi hazırlayan kadınların sayısı 61 iken erkeklerin sayısı 67’dir. Doktora tezi hazırlayan kadınların sayısı 12 iken, erkeklerin sayısı 18’dir. Bu alanda çalışan erkeklerin sayısının kadınlardan fazla çıkması “iş yaşam/hayat dengesi” alanında kadınların daha fazla çalışacağı yönündeki genel algının aksini yansıtmaktadır. Bu durumun sebebinin ardında lisansüstü eğitimde erkeklerin kadınlardan daha fazla sayıda yer alma fırsatını yakaladığı yönünde tartışılması da mümkündür.

Grafik 12. Lisansüstü Tezlerin Sayfa Aralığı Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

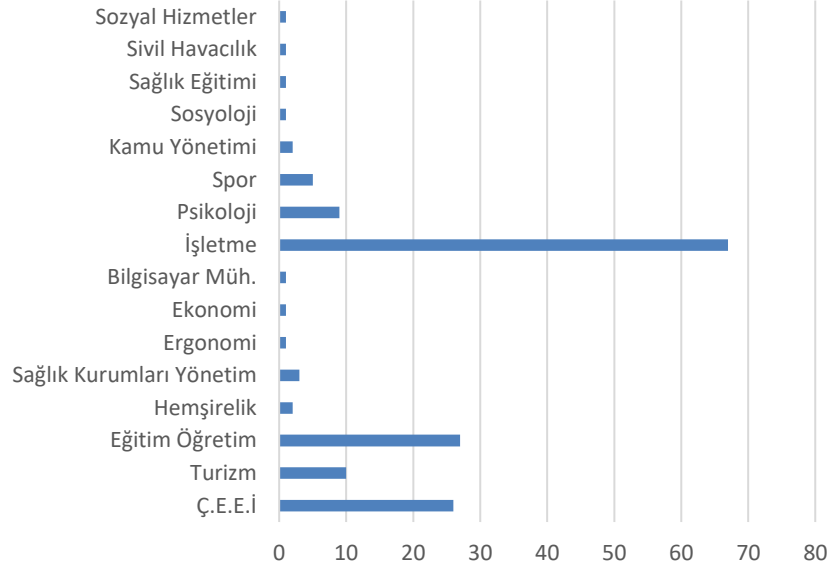
Grafik 12’de lisans üstü tez sayfa aralıklarının analizi yer almaktadır. Yüksek lisans tezleri 101-130 sayfa arasında doktora tezleri ise 221-250 sayfa sayısında yoğunlaşmaktadır. Sayfa sayısı bakımından doktora tezlerinin daha yoğun olduğu görülmektedir.

Grafik 13. Lisansüstü Tezlerde Tercih Edilen Araştırma Yöntemi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

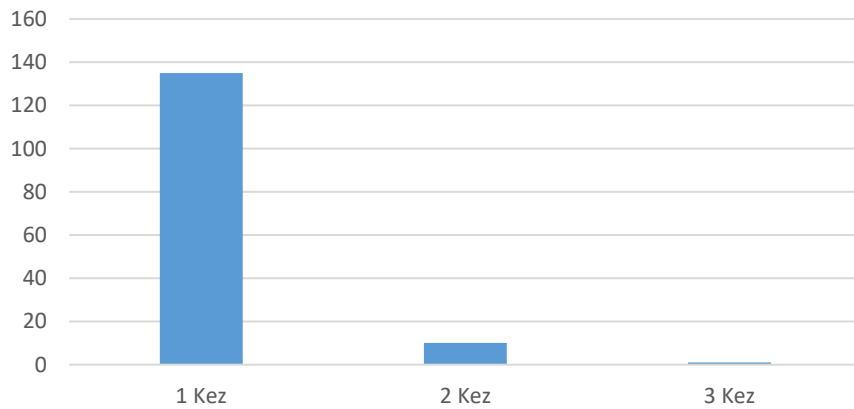
Grafik 13’de lisansüstü tezlerde yer verilen yöntemler analiz edilmiştir. Her iki türde de istatistiksel analizlerin daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Anabilim dalları açısından duruma bakıldığında lisansüstü tezler arasında herhangi bir uygulama yöntemi kullanılmayan 7 tezdten 6’sının yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir ve bu tezlerin Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalında yapıldığına ulaşılmıştır. Lisansüstü tezlerde nicel, nitel ya da karma olmak üzere herhangi bir araştırma yöntemi ile uygulama yöntemi kullanılan 151 lisansüstü tezdten 121’inin yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir ve bu tezlerin sırasıyla en çok 54 tez ile İşletme Anabilim dalında, 24 tez ile Eğitim ve Öğretim Anabilim dalında ve 18 tez ile Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim dalında yapıldığına ulaşılmıştır. Uygulama kullanan 29 tez ise doktora tezidir ve İşletme Anabilim Dalı 13 tez ile yine en çok bu alanda çalışan Anabilim Dalı olma özelliğindedir.

Grafik 14. Lisansüstü Tezlerin Anabilim dallarına Göre Analizi

Kaynak: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, Erişim Tarihi:15.07.2023.

Grafik 14'te lisansüstü tezlerin Anabilim dalları incelenmiştir. İşletme Anabilim dalı bu alanda en fazla tez hazırlayan olma özelliğindedir. Ardından onu Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı ve Eğitim Öğretim Anabilim Dalı izlemektedir. Turizm ve Psikoloji Anabilim Dalları da bu alanda fazla sayıda tez hazırlayan Anabilim dalları olma özelliğindedir.

Grafik 15. Tez Danışmanlarının Danışmanlık Sayısı Dağılımı

Birden fazla bu alanda danışmanlık veren Öğretim Üyesi sayısı en çok iki tez ile 10 tez danışmanınca çalışıldığı görülürken, “*iş yaşam/hayat denge*” alanının çalışılmasının henüz yeni olduğu da göz önüne alındığında 135 farklı danışman tarafından henüz 1 defa bu alanda çalışıldığı görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

“*İş yaşam/hayat denge*” kavramı global anlamda ve ülkemizde çok da uzun geçmişe sahip olan bir kavram değildir. Bu çalışma ile YÖK ulusal tez veri tabanından “*iş yaşam/hayat denge*” kelimelerinin taranması neticesinde tez başlığında bu kelimelere yer veren toplam 158 lisansüstü tezin toplam 15 grafik başlığında bibliyometrik bir analizinin yapılması amaçlanmıştır. Çalışma, lisansüstü tezlerin yıllar, türler, sayfa sayıları, yazım dilleri, üniversiteler, danışman ünvanları açısından bibliyometrik analizini içermektedir.

Sonuç olarak elde edilen lisansüstü çalışmaların çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmektedir. Literatürde diğer bibliyometrik çalışmalarda da aynı durumla karşılaşılmaktadır.

“*İş yaşam/hayat denge*” lisansüstü tezlerin çoğunlukla sosyal bilimler enstitülerinde yapıldığı görülmektedir. Bu durum “*İş yaşam/hayat denge*” kavramının İşletme ve Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri disiplinlerince çokça çalışılması nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yer alan Hemşirelik ve Eğitim Bilimleri Anabilim dallarının da bu alanda sıkça çalışmayı tercih ettikleri görülmektedir.

Lisansüstü tezlerin yazım diline bakıldığında hâkimiyetin Türkçe olduğu görülmektedir. Sadece 158 tezden 2’si tez yabancı dilde yazılmıştır ve İngilizcedir.

Yüksek lisans ve doktora olmak üzere her iki tez türünde de yıllara bağlı hazırlanan tez sayısı yükseliştir. Bu durum son yıllarda eğitimde lisansüstü mezunu öğrenci sayılarındaki artışların fazla olması ile de açıklanabileceği gibi bunun yanı sıra yaşanan artışta son yıllarda internetin yaygınlaşması, “*iş yaşam/hayat denge*” alanının son yıllarda yaşanan global gelişmelerden etkilenen bir alan olması ve akademisyenlerce yeni yeni ilgi görmeye başlaması da etkilidir. İş yaşam dengesi ve esnek çalışma, iş yaşam dengesi ve kuşaklar, iş yaşam dengesi ve refah devleti ve son olarak da pandemi sonrası iş yaşam dengesi bu alanda akademisyenlerin gösterdiği ilgiyle

birlikte giderek artış göstermektedir. Türkçe literatürde bu alanda eksiklik olduğu düşünülmesi de çalışmaların artışında etkili olmuştur.

Tez danışman ünvanı açısından duruma bakıldığında, Doktor Öğretim Üyesi, Doçent ve Profesörler arasında dengeli dağılımı gözlemlenmektedir. Her iki tez türündeki danışman ünvanlarının dağılımı açısından Doçent ünvanlı tez danışmanlarının daha yüksek sayıda tez danışmanlığı yürüttüğü görülmektedir.

Alanda hazırlanan tezlerin yazar cinsiyetleri incelendiğinde erkek yazarların sayısı daha fazla çıkmaktadır. Bu alanda çalışan erkeklerin sayısının kadınlardan fazla çıkması “iş yaşam/hayat dengesi” alanında kadınların daha fazla çalışacağı yönündeki genel algının aksini yansıtmaktadır. Bu durumun sebebinin ardında lisansüstü eğitimde erkeklerin kadınlardan daha fazla sayıda yer alma fırsatını yakaladığı yönünde tartışılması da mümkündür.

Tez sayfa sayılarının analizinde doktora tezlerinin yüksek lisans tezlerine göre sayfa sayısının yoğunluğu göze çarpmaktadır. Bu durum diğer bibliyometrik araştırmalarda da benzerdir ve doktora tezlerinin genel olarak sayfa sayısı ile yüksek lisans tezlerinden daha detaylı olduklarını ortaya koymaktadır.

İş Yaşam/Hayat Denge başlıklı lisansüstü tezler incelendiğinde tezlerin çok sayıda çalışıldığı köklü üniversiteler olan Marmara ve İstanbul Üniversiteleri olduğu görülmektedir. Marmara ve İstanbul Üniversitelerinde 11 çalışmanın olmasının yanı sıra 158 lisansüstü tezden 46’sı farklı üniversitelerde çalışılmıştır.

Araştırma yöntemleri açısından yapılan analiz sonucuna bir uygulama yönteminin tercih edilmesinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Uygulama yöntemi kullanılan 151 lisansüstü tezden 121’inin yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir. Uygulama yöntemi kullanan lisansüstü tezler her iki türde de en çok İşletme Anabilim dalında yapılmıştır.

Anabilim dallarına göre analizden elde edilen bulgular sonucu, İşletme Anabilim dalı bu alanda en fazla tez hazırlayan Anabilim dalı olma özelliğindedir. Ardından onu Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri ve Eğitim Öğretim Anabilim dalları izlemektedir. Turizm ve Psikoloji Anabilim dalları da bu alanda fazla sayıda tez hazırlayan Anabilim dallardır. Bu inceleme neticesinde de “iş yaşam/hayat denge” kavramının multidisipliner bir alan haline geldiği görülmektedir.

Tez danışmanlarının ünvanlarının analizi yapıldığında ise iş yaşam dengesi konusunda en çok iki tez ile 10 tez danışmanınca çalışıldığı görülürken, “*iş yaşam denge*” alanının çalışılmasının henüz yeni olduğu da göz önüne alındığında 135 farklı danışan tarafından henüz 1 defa bu alanda çalışıldığı görülmektedir.

Bibliyometrik çalışmalar aynı alanda çalışan ya da çalışacak olan diğer araştırmacılara yol gösterici niteliktedir. Bu çalışmada da YÖK ulusal tez veri tabanında yer alan tezlerden tez başlığında “*iş yaşam/hayat denge*” kelimeleri yer alan tezler analiz edilmiştir. Bu çalışmanın sınırlılığı açısından bakıldığında çalışmaya literatürdeki makale ve bildirimler de dahil edilerek analiz edilmesi ve daha fazla bulgu ile değerlendirilmesi de mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

Aksaray, Ö. (2019). Müzik alanında yazılan tezlerin bibliyometrik analizi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Ana Bilim Dalı, Müzik Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Aycan, S., Eskin, Z. ve Yavuz, M. (2007). Hayat Dengesi, İş, Aile ve Özel Hayatı Dengeleme Sanatı, İstanbul.

Bailey, M. J. (2005). Work and Life Balance: A Study of Community College Occupational Deans, Michigan State Üniversitesi.

Caracciolo di Torella, Eugenia-Masselot, A. (2010). Reconciling Work and Family Life in EU Law and Policy.

Çalışkan, D. (2021). Türkiye'deki çeviri konulu tezler üzerine bibliyometrik ve tematik bir inceleme (1985-2020), Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı, Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek lisans Tezi.

Çelikkaya, S. ve Demirgil H. (2019). “Bölgesel Kalkınma Üzerine Hazırlanan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir Araştırma”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 11, Sayı 30.

Çelikkaya, S. (2018). “Isparta Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir İnceleme”, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2018/3, Sayı:32, s.143-155.

Çıkrık, R. (2018). Türkiye'de Turizmin Etkileri Konusunda Yerel Halkın Bakış açısını Ortaya Koyan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Çınar, Ç. N. (2021). Gelir Dağılımı ve Türkiye'de Gelir Dağılımı Üzerine 2000-2020 yılları Arasında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analiz İncelemesi, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Doğan, M. (2022). Türkiye'de Gerçekleştirilen Ters yüz Edilmiş Sınıfa Yönelik Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Isparta, Yüksek Lisans Tezi.

Doğan, Ö. F. (2022). Gazetecilik Alanında Yapılmış Olan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Ana Bilim Dalı, Gazetecilik Bilim Dalı, Kocaeli, Yüksek Lisans Tezi.

Edwards, R., Jeferey-Rothbard P. Nancy (2000). "Mechanisms Linking Work and Family: Clarifying The Relationship Between Work And Family Caonstracts", The Academy of Managment Rewiew, Vol.25, No.1,178-199.

Elizur, D., (1991), "Work and Nonwork Relations: The Conical Structure of Work and Home Life Relationship", Journal of Organizational Behavior, Vol.12, 313-322.

Erdoğan, F. (2023). Türkiye'de Pazarlama İletişimi Alanında Hazırlanmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim Dalı, Pazarlama İletişimi, İstanbul, Yüksek Lisans Tezi.

Guest, D. E. (2002). "Perspectives on The Study of Work-Life Balance", Social Science Information, 41(2), 255-279.

Güzel, S. (2007). "İş yaşamı ile İş-dışı Yaşam İlişkisi Açısından Gündelik Yaşam", "İş, Güç" Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 9(3), 99-120.

Kapız, Ö. S. (2002). "İş-Aile Yaşamı Dengesi ve Dengeye Yönelik Yeni Bir Yaklaşım: Sınır Teorisi", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:4, Sayı:3, s.139-153.

Karakullukçu, A. (2022). Aile Hekimliği Anabilim dalları ve Klinikleri'nde 2000-2020 yılları Arasında Yapılan Tıpta Uzmanlık Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Kurt, A. (2019). Türkiye'de Kentleşme ve Çevre Sorunları Alanında Hazırlanmış Kayıtlı Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelemesi, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kamu Yönetimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Küçükusta, D. (2007). Konaklama İşletmelerinde İş-Yaşam Dengesinin Çalışma Yaşamı Kalitesi Üzerindeki Etkisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi.

Lewis, J. (2009). Work-Family Balance, Gender and Policy, Cornwall: Edward Elgar.

Öztürkel, M. (2021). Afet Yönetimi, Afet Lojistiği ve İnsani Yardım Lojistiği Alanında Yapılan Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi, Tarsus Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalı, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Saygı, N. S. (2022). Nöropazarlama Alanında Yapılan Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi (2012-2022), Tarsus Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, İşletme Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Sengupta, I. N. (1992). Bibliometrics, Informetrics, Scientometrics and Librametrics: An Overview. *Libri*, 42(2), 75-98.

Staines, L. G. (1980). "Spillover Versus Compensation: A Review of the Literature on the Relationship Between Work and Nonwork", *Human Relations*, Volume 33, Number 2, 111-129.

Strangleman T. ve Warren T. (2015). Çalışma ve Toplum, Nobel Akademi Yayıncılık.

Titiz, G. H. (2021). Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bibliyometrik Analiz Yöntemiyle İncelenmesi, Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Yıldırım, S. (2021). Türkiye'de İktisat Alanında Hazırlanmış Doktora Tezlerinin Bibliyometrik Analizi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Zedeck, S. (1987), “*Work, Family, and Organizations: An Untapped Research Triangle*”, University of California, Berkeley, 1-24.